

Βρυξέλλες, 11.10.2017
COM(2017) 586 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Ενδιάμεση αξιολόγηση του 3ου Προγράμματος υγείας 2014-2020 στο πλαίσιο του
κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2014 σχετικά με τη θέσπιση τρίτου Προγράμματος για τη
δράση της Ένωσης στον τομέα της υγείας (2014-2020)**

{SWD(2017) 331 final}
{SWD(2017) 333 final}

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έκθεση αυτή παρουσιάζει συνοπτικά τα κύρια συμπεράσματα από την ενδιάμεση αξιολόγηση του τρίτου προγράμματος για την υγεία, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2014¹. Η έκθεση παρουσιάζει επίσης ιδέες για τη βελτίωση της εφαρμογής του προγράμματος για την υπόλοιπη περίοδο προγραμματισμού (2018-2020). Η έκθεση συνοδεύεται από λεπτομερές έγγραφο εργασίας.

2. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ 3ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Το 3ο πρόγραμμα για την υγεία αποτελεί τομεακό χρηματοπιστωτικό μέσο στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2014-2020, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 282/2014. Στηρίζει τον συντονισμό της πολιτικής της ΕΕ για την υγεία προκειμένου να συμπληρώσει, να στηρίξει και να ενισχύσει την αξία των εθνικών πολιτικών των κρατών μελών. Ταυτόχρονα, σέβεται πλήρως την αυτονομία τους να καθορίζουν τις δικές τους πολιτικές στον τομέα της υγείας και να οργανώνουν και να παρέχουν υγειονομικές υπηρεσίες και ιατρική περίθαλψη εντός των συνόρων τους. Παρέχει επίσης στήριξη για την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας για την υγεία.

Με συνολικό προϋπολογισμό ύψους 449,4 εκατ. EUR για επτά χρόνια, το πρόγραμμα εξυπηρετεί τις ανάγκες των κρατών μελών στο πλαίσιο βασικών προτεραιοτήτων:

- της σχέσης μεταξύ της κατάστασης της υγείας του πληθυσμού και της συμβολής της στην ανάπτυξη και την απασχόληση μέσω της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και της παραγωγικότητας της εργασίας·
- των επενδύσεων στον τομέα της υγείας ως πηγής οικονομικής ευημερίας και κοινωνικής συνοχής·
- των κοινωνικών προκλήσεων (όπως η δημογραφική γήρανση, οι ανισότητες, η επιβάρυνση των χρόνιων νόσων, η αποτελεσματικότητα και η ανθεκτικότητα των συστημάτων υγείας).

2.1. Στόχοι και προτεραιότητες

Σκοπός του προγράμματος είναι να συμπληρώσει, να στηρίξει και να προσθέσει αξία στις πολιτικές των κρατών μελών. Ο βασικός στόχος είναι η βελτίωση της υγείας των Ευρωπαίων και η μείωση των ανισοτήτων μέσω της προώθησης της υγείας, της ενθάρρυνσης της

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32014R0282>

καινοτομίας, της αύξησης της βιωσιμότητας των συστημάτων υγείας και της προστασίας των Ευρωπαίων από σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας. Αυτό μπορεί να εκφραστεί ως τέσσερις ειδικοί στόχοι:

- α) προώθηση της υγείας, πρόληψη των νόσων και ενίσχυση υποστηρικτικών περιβαλλόντων για υγιείς τρόπους ζωής,
- β) προστασία των πολιτών της Ένωσης από σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας,
- γ) συμβολή σε καινοτόμα, αποδοτικά και βιώσιμα συστήματα υγείας, και
- δ) διευκόλυνση της πρόσβασης σε καλύτερη και ασφαλέστερη υγειονομική περίθαλψη για τους πολίτες της Ένωσης.

Το πρόγραμμα εστιάζει σε ζητήματα με δυνατότητα παραγωγής προστιθέμενης αξίας για την ΕΕ και πραγματικής συνεισφοράς στις βασικές προτεραιότητες της Επιτροπής.

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- «ανάπτυξη, απασχόληση και μια ανθεκτική κοινωνία»: **η υγεία του πληθυσμού και η υγειονομική περίθαλψη ως παραγωγικός παράγοντας για την ανάπτυξη και την απασχόληση,**
- «ψηφιακή ενιαία αγορά»: **ηλεκτρονική υγεία (eHealth),**
- «εσωτερική αγορά»: **ενέργειες για την υποστήριξη της ενωσιακής νομοθεσίας για τον καπνό, τα φαρμακευτικά προϊόντα, τις ιατρικές συσκευές, την οδηγία για τη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη και την αξιολόγηση των τεχνολογιών υγείας,**
- «δικαιοσύνη και θεμελιώδη δικαιώματα»: **καταπολέμηση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας,**
- «μεταναστευτική» πολιτική: **δράσεις για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες· και**
- «ασφάλεια στην Ευρώπη»: **ετοιμότητα και αντιμετώπιση σοβαρών διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας.**

Το πρόγραμμα βοηθά επίσης τα κράτη μέλη να επιτύχουν τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ), ιδίως τον ΣΒΑ 3 «Διασφάλιση καλής υγείας σε όλους και προώθηση της ευημερίας όλων σε οποιαδήποτε ηλικία»².

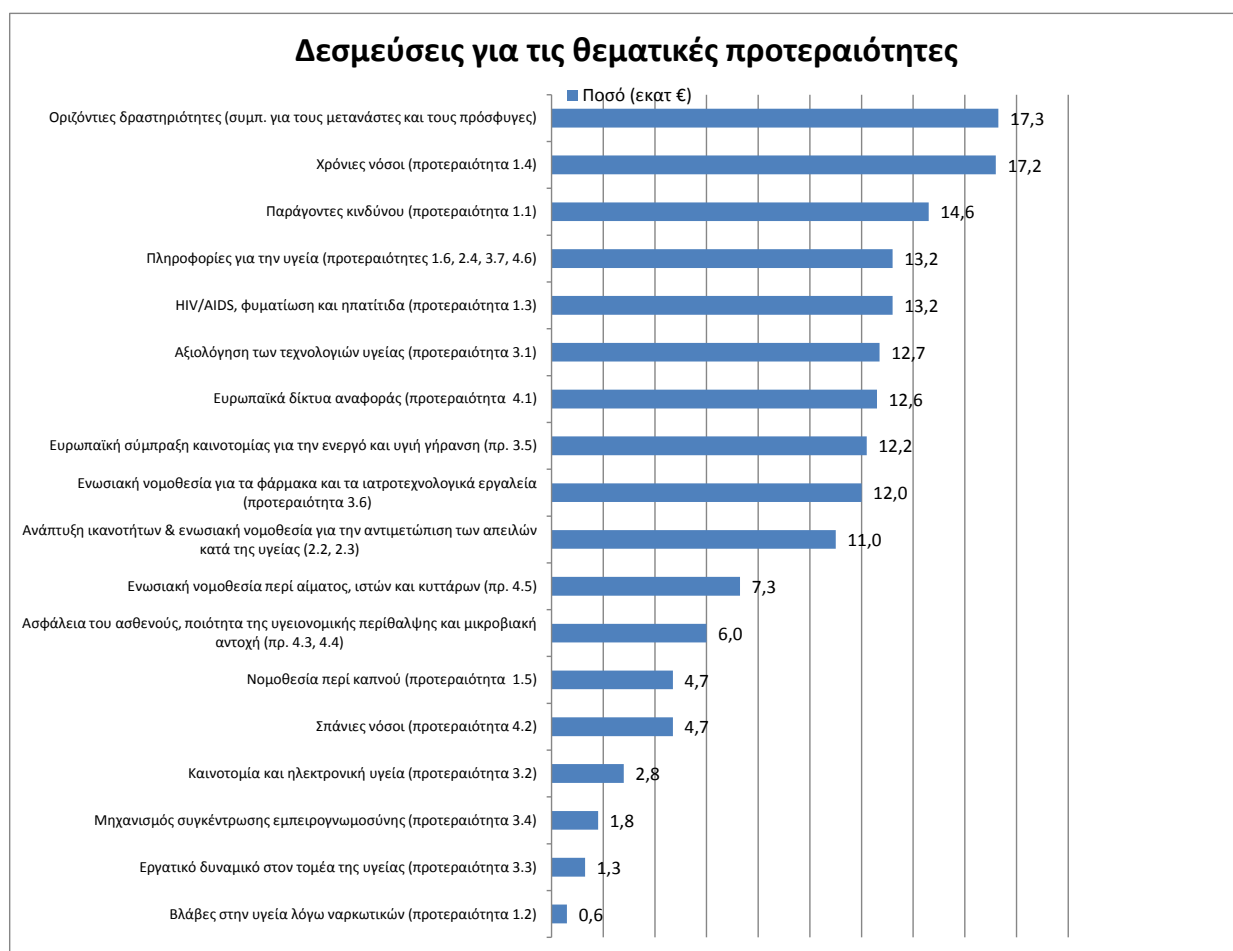
² COM (2016) 739 final

2.2. Υλοποίηση του προγράμματος την περίοδο 2014-2016

Η διαχείριση του προγράμματος γίνεται από την Επιτροπή και υλοποιείται μέσω ετήσιων προγραμμάτων εργασίας, τα οποία θεσπίζονται κατόπιν έγκρισης από επιτροπή προγράμματος που απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών. Μέσω πολυετούς προγραμματισμού εξασφαλίζεται ότι καλύπτονται όλες οι θεματικές προτεραιότητες, ενώ οι διαθέσιμοι πόροι ευθυγραμμίζονται με τις προτεραιότητες και τις δράσεις. Η υλοποίηση έχει ανατεθεί στον Εκτελεστικό Οργανισμό για τους Καταναλωτές, την Υγεία, τη Γεωργία και τα Τρόφιμα (CHAFEA).

Ο προϋπολογισμός έχει κατανεμηθεί μεταξύ 23 θεματικών προτεραιοτήτων (γράφημα 1).

Γράφημα 1: Κατανομή του προϋπολογισμού ανά θεματικές προτεραιότητες κατά την περίοδο 2014-2016

Η δράση σχετικά με τους μετανάστες και τους πρόσφυγες εκτείνεται σε αρκετούς τομείς δράσης όπως οι ανισότητες στον τομέα της υγείας, οι χρόνιες νόσοι, η ψυχική υγεία, οι μεταδοτικές νόσοι και οι πληροφορίες σχετικά με την υγεία. Εάν εξεταστεί ως ενιαία οντότητα, η δράση για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες αποτελεί επένδυση δημόσιας υγείας ύψους 14,4 εκατ. EUR [9,5 εκατ. EUR χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο οριζόντιων δραστηριοτήτων, άλλα 3,5 εκατ. EUR στο πλαίσιο της ανάπτυξης ικανοτήτων (προτεραιότητα 2.2) και 1,4 εκατ. EUR στο πλαίσιο της προτεραιότητας των πληροφοριών για την υγεία (προτεραιότητα 3.7)].

Με τα υπόλοιπα 7,8 εκατ. EUR στο πλαίσιο οριζόντιων δραστηριοτήτων το πρόγραμμα στηρίζει δραστηριότητες για τη συντήρηση και την άδεια εκμετάλλευσης των τεχνολογιών των πληροφοριών (π.χ. του ιστοτόπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημόσια υγεία και της πλατφόρμας για την πολιτική υγείας της ΕΕ), ανακοινώσεις σχετικά με τις πολιτικές της ΕΕ για την υγεία και τη διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος με τη χρήση μέσω όπως το ενημερωτικό δελτίο «Υγεία-ΕΕ» και το ετήσιο Ευρωπαϊκό Βραβείο Υγείας για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι αποστολές των οποίων συμβάλουν ουσιαστικά στη δημόσια υγεία. Το βραβείο απονεμήθηκε σε ΜΚΟ, οι εργασίες των οποίων είχαν αντίκτυπο κατά τη διάρκεια της κρίσης του Έμπολα το 2015³, συνέβαλαν στην καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής το 2016⁴ και προωθούν τον εμβολιασμό το 2017⁵.

Στο πρόγραμμα συμμετέχουν τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ, καθώς και οι δύο χώρες της ΕΖΕΣ Νορβηγία και Ισλανδία. Από το 2016 συμμετέχουν επίσης η Σερβία και η Μολδαβία, ενώ η Βοσνία-Ερζεγοβίνη προσχώρησε τον Απρίλιο του 2017⁶. Το αυξανόμενο ενδιαφέρον που δείχνουν οι υποψήφιοι και δυνάμει υποψήφιοι και γειτονικές χώρες για το πρόγραμμα θα μπορούσε να εκληφθεί ως ένδειξη του αυξανόμενου ενδιαφέροντος που έχει το πρόγραμμα για τις χώρες οι οποίες έχουν αποφασίσει να ευθυγραμμίσουν τις πολιτικές τους στον τομέα της υγείας με τις πολιτικές της ΕΕ.

3. ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η ενδιάμεση αξιολόγηση που διενεργήθηκε κατά την περίοδο 2016-2017 επικεντρώθηκε κυρίως στη σημασία των θεματικών προτεραιοτήτων, την επίτευξη των στόχων και την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης του προγράμματος. Ωστόσο, εξετάσε επίσης και άλλα ζητήματα, όπως την αποτελεσματική χρήση των πόρων, την προστιθέμενη αξία του

³ Το 1ο βραβείο απονεμήθηκε στη ΜΚΟ Alliance for International Medical Action (ALIMA), το 2ο στην ΜΚΟ Concern Worldwide και το 3ο στον Ισπανικό Ερυθρό Σταυρό.

⁴ Το 1ο βραβείο απονεμήθηκε στην BEUC/The European Consumer Organisation, το 2ο στην ΜΚΟ Alliance to Save our Antibiotics – Compassion in world Farming – Soil Association, και το 3ο βραβείο στην World Alliance Against Antibiotic Resistance (WAAAR)

⁵ Προθεσμία υποβολής των αιτήσεων: 30 Ιουνίου 2017.

⁶ Η συμμετοχή αυτή είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

προγράμματος και την εσωτερική και εξωτερική συνοχή. Η αξιολόγηση βασίστηκε σε εξωτερική μελέτη και συμπεριέλαβε μια ανοικτή δημόσια διαβούλευση της οποίας οι απαντήσεις των 133 συμμετεχόντων τροφοδότησαν τα συμπεράσματα της τελικής αξιολόγησης.

Για να συμμορφωθεί με τη νομική υποχρέωση⁷, η ενδιάμεση αξιολόγηση διενεργήθηκε αρκετά νωρίς εντός της περιόδου εφαρμογής του προγράμματος, χωρίς να είναι ακόμα δυνατόν να αξιολογηθεί ποσοτικά το κατά πόσον το πρόγραμμα είχε επιτύχει τους στόχους του. Οι δράσεις⁸ στο πλαίσιο του πρώτου έτους εφαρμογής του προγράμματος, οι οποίες ξεκίνησαν στις αρχές του 2015, αναμένονταν να έχουν τα πρώτα ενδιάμεσα αποτελέσματα έως τα τέλη του 2016 το νωρίτερο. Ωστόσο, μια σειρά μελετών περιπτώσεων σχετικά με 29 δράσεις (που αντιστοιχούν σε οκτώ θεματικές προτεραιότητες, δύο ανά στόχο του προγράμματος) θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την αξιολόγηση. Οι εν λόγω μελέτες περιπτώσεων προέβλεπαν άφθονα στοιχεία σχετικά με τα οφέλη και τα δυνητικά οφέλη των χρηματοδοτούμενων δράσεων.

3.1. Αποτελέσματα και βασικά επιτεύγματα

Μετά από τρία έτη εφαρμογής του προγράμματος η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η πλειονότητα των χρηματοδοτούμενων δράσεων βρίσκονται σε καλό δρόμο για την επίτευξη πολλά υποσχόμενων αποτελεσμάτων, ενώ κάποιες άλλες έχουν μόλις ξεκινήσει. Ορισμένα παραδείγματα προτεραιοτήτων στο πλαίσιο κάθε ενός από τους στόχους του προγράμματος είναι οι εξής:

3.1.1. Προαγωγή της υγείας και πρόληψη των νόσων

Το πρόγραμμα υποστηρίζει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών με τη δημιουργία, τη χρήση, τον καταμερισμό και την ανταλλαγή γνώσης και βέλτιστων πρακτικών. Αυτό συνάδει με το άρθρο 168 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΒΑ 3 για την «εξασφάλιση υγιούς ζωής και προώθηση της ευημερίας για όλους και σε όλες τις ηλικίες»².

Η Επιτροπή, από κοινού με τον ΟΟΣΑ και το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα συστήματα και τις πολιτικές υγείας, συγκεντρώνει εμπειρογνωμοσύνη στον κύκλο ειδικών για την κατάσταση της υγείας στην ΕΕ για να ενισχύσει τις ανά χώρα και σε επίπεδο ΕΕ γνώσεις σχετικά με την υγεία, στηρίζοντας τα κράτη μέλη στη χάραξη πολιτικών βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων. Ο εν λόγω επαναλαμβανόμενος διετής κύκλος μεσιτείας γνώσης περιλαμβάνει την έκθεση *Υγεία*

⁷ Το άρθρο 13 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2014 προβλέπει ενδιάμεση αξιολόγηση έως τις 30 Ιουνίου 2017.

⁸ Οι περισσότερες από τις δράσεις έχουν διάρκεια ζωής τριών ετών, με εξαίρεση τις λειτουργικές επιχορηγήσεις, τις δημόσιες συμβάσεις και ορισμένα έργα για τους μετανάστες στα τέλη του 2015, που είχαν διάρκεια ενός έτους.

με μια ματιά: Ευρώπη⁹, τα προφίλ των 28 χωρών, μία συνοδευτική έκθεση και εθελοντικές ανταλλαγές που μπορούν να ζητήσουν τα κράτη μέλη.

Βελτιώνοντας τελικά τις πληροφορίες για την υγεία, πάνω στις οποίες βασίζεται η κατάσταση της υγείας στην ΕΕ, το έργο BRIDGE¹⁰ συγκεντρώνει την εμπειρογνώμοσύνη στον τομέα της παρακολούθησης του πληθυσμού και του συστήματος υγείας, με στόχο να δημιουργήσει ένα βιώσιμο και ολοκληρωμένο σύστημα πληροφοριών για την υγεία.

Η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών έχει επίσης αποτελέσει το επίκεντρο διάφορων συγχρηματοδοτούμενων δράσεων σε ένα ευρύ φάσμα τομέων όπως η πρόληψη του HIV/AIDS και της φυματίωσης¹¹ ή η μείωση των βλαβών από το αλκοόλ¹². Άλλες δράσεις αφορούν:

α) την ανάπτυξη και συντήρηση ενός ηλεκτρονικού οδηγού αναφοράς που φιλοξενείται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Επιτροπής ως ένα ενιαίο κέντρο πληροφόρησης για ανεξάρτητες, αξιόπιστες και επικαιροποιημένες πληροφορίες για ευρύ φάσμα θεμάτων που σχετίζονται με τη διατροφή, τη σωματική άσκηση και την πρόληψη χρόνιων νόσων·

β) την «EU-Compass – Δράση της ΕΕ για την Ψυχική Υγεία και Ευεξία»¹³, η οποία είναι ένας διαδικτυακός μηχανισμός που χρησιμοποιείται για τη συλλογή και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την ανάλυση πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές και τις δραστηριότητες των ενδιαφερομένων στον τομέα της ψυχικής υγείας·

γ) τη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών για τον καρκίνο του μαστού¹⁴ και τη δημοσιοποίηση των ευρωπαϊκών κατευθυντήριων γραμμών για τον καρκίνο του μαστού¹⁵.

δ) το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τα μητρώα καρκίνου¹⁶ που παρέχει μια υπηρεσία «μεσιτείας δεδομένων», ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ακεραιότητα του ενιαίου ευρωπαϊκού συνόλου δεδομένων για διάφορους σκοπούς· και

ε) την πρόσφατα δημοσιευμένη δεύτερη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου όσον αφορά τον προσυμπτωματικό έλεγχο του καρκίνου στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹⁷.

3.1.2. Ετοιμότητα και διαχείριση κρίσεων

Δραστηριότητες για τη στήριξη της ανάπτυξης ικανοτήτων κατά των απειλών για την υγεία έχουν συμβάλει στην αποφυγή επικάλυψης και στη βελτίωση των δυνατοτήτων,

⁹ https://ec.europa.eu/health/state/glance_el

¹⁰ <http://www.bridge-health.eu/>

¹¹ <https://e-detecttb.eu/>

¹² <http://www.rarha.eu/Pages/default.aspx>

¹³ http://ec.europa.eu/health/sites/health/files/mental_health/docs/ev_20161006_co05_en.pdf

¹⁴ <https://ec.europa.eu/jrc/en/event/workshop/european-quality-assurance-scheme-breast-cancer-services>

¹⁵ <http://ecibc.jrc.ec.europa.eu/european-guidelines>

¹⁶ <http://www.enrcr.eu/>

¹⁷ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/major_chronic_diseases/docs/2017_cancerscreening_2n_dreportimplementation_en.pdf

αποφέροντας προστιθέμενη αξία για την ΕΕ και την ευρύτερη διεθνή κοινότητα. Έχουν προσφέρει υπηρεσίες στον εντοπισμό των κενών στις ικανότητες των κρατών μελών, στην ιεράρχηση των δράσεων και την υλοποίηση δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων για να συμπληρωθούν τα κενά, ενώ έχουν επίσης δημιουργήσει εργαλεία και κατευθυντήριες γραμμές, έχουν παράσχει κατάρτιση και δοκιμή για μηχανισμούς ετοιμότητας και απόκρισης της ΕΕ και συντονίσει ασκήσεις εξωτερικής διασφάλισης ποιότητας. Οι εν λόγω δραστηριότητες κατέστησαν επίσης δυνατή την ανταλλαγή διδαγμάτων που αντλήθηκαν κατά τις πρόσφατες εκδηλώσεις εστιών.

Κατά τις εκδηλώσεις εστιών των ιών Έμπολα και Ζίκα το πρόγραμμα χρησιμοποιήθηκε για τη στήριξη δραστηριοτήτων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ για τον περιορισμό της εξάπλωσης των εν λόγω απειλών, μέσω της ενίσχυσης της ετοιμότητας και της απόκρισης των κρατών μελών, πιο συγκεκριμένα μέσω των δράσεων της επιτροπής υγειονομικής ασφάλειας (έλεγχοι κατά την είσοδο, ιατρικές εκκενώσεις, πρόληψη της μετάδοσης κατά τις μεταφορές και σε νοσοκομειακά περιβάλλοντα).

Παραδείγματα περαιτέρω δράσεων περιλαμβάνουν την εφαρμογή της κοινής προμήθειας εμβολίων¹⁸ και των ιατρικών αντίμετρων¹⁹, καθώς και τη βελτίωση της ικανότητας των εργαστηρίων²⁰ για ταχεία ανίχνευση νέων ή αναδυόμενων κινδύνων και την εξασφάλιση ενιαίων προτύπων δοκιμών.

Το πρόγραμμα κατέδειξε τις ικανότητες και την ευελιξία του όταν δοκιμάστηκε κατά τη διάρκεια της άνευ προηγουμένου υψηλής εισροής προσφύγων κατά την περίοδο 2015-2016. Παρέσχε τη βάση για γειτονικές χώρες και το Διεθνές Γραφείο Μετανάστευσης να συνεργαστούν προκειμένου να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση και να ενισχύσουν τη δέσμευσή τους για τη βελτίωση της μητρικής υγείας και της υγειονομικής περίθαλψης για τις γυναίκες πρόσφυγες και τις μετανάστριες. Το πρόγραμμα διαδραμάτισε επίσης σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια ανάπτυξης και εφαρμογής χαρτών πορείας και μοντέλων για την βελτίωση της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη ευάλωτων μεταναστών και προσφύγων στην Ευρώπη και την έκδοση συστάσεων, τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών και καταρτίσεων²¹ για τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας και τους υπαλλήλους επιβολής του νόμου που εργάζονται σε τοπικό επίπεδο με μετανάστες/πρόσφυγες.

¹⁸

http://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/jpa_agreement_medicalcountermeasures_en.pdf

¹⁹ https://ec.europa.eu/health/preparedness_response/key_documents_en#anchor0

²⁰ http://www.emerge.rki.eu/Emerge/EN/Home/Homepage_node.html

²¹ Το υλικό για την κατάρτιση και άλλες σχετικές πληροφορίες δημοσιεύονται στην πλατφόρμα για την πολιτική υγείας της ΕΕ στη διεύθυνση: <https://webgate.ec.europa.eu/hpf/>

3.1.3. Η καινοτομία στα συστήματα υγείας

Το πρόγραμμα λειτουργεί σε συνέργεια με άλλα προγράμματα της ΕΕ και διάφορες πολιτικές πτυχές προκειμένου να αυξήσει την αποτελεσματικότητα των δαπανών της ΕΕ και να μεγιστοποιήσει τον αντίκτυπό τους:

Η κοινή δράση που υποστηρίζει το δίκτυο ηλεκτρονικής υγείας²² για τη διαλειτουργικότητα και την τυποποίηση στις διασυνοριακές ανταλλαγές δεδομένων είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»²³ και, επομένως, προωθεί τις ψηφιακές υποδομές υπηρεσιών στον τομέα της δημόσιας υγείας. Από τη συνεργασία μεταξύ των φορέων αξιολόγησης της τεχνολογίας υγείας της ΕΕ²⁴ έχουν προκύψει εργαλεία και πρότυπα με δυναμικό για σημαντικές οικονομίες κλίμακας. Η βιωσιμότητα του δικτύου και η βελτιωμένη χρήση σε εθνικό επίπεδο βρίσκονται στο επίκεντρο της τρέχουσας κοινής δράσης, η οποία υποστηρίζει μείζονες στόχους πολιτικής, όπως η δυνατότητα πρόσβασης, η ποιότητα και η βιωσιμότητα της υγειονομικής περίθαλψης.

3.1.4. Πρόσβαση σε καλύτερη και ασφαλέστερη υγειονομική περίθαλψη

Έχουν συσταθεί 24 ευρωπαϊκά δίκτυα αναφοράς²⁵ για σπάνιες νόσους για να ενώσουν την εμπειρογνωμοσύνη των πάνω από 300 παρόχων υγειονομικής περίθαλψης και 900 κέντρων εμπειρογνωμοσύνης σε όλη την Ευρώπη και να τα θέσουν στη διάθεση των ασθενών που πάσχουν από τις σπάνιες αυτές νόσους, οι οποίοι συχνά θεωρούν ότι είναι δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να βρουν εξειδικευμένες γνώσεις και περίθαλψη κοντά στο σπίτι τους. Για την επαλήθευση της διάγνωσης και της θεραπείας του ασθενή, οι συντονιστές συγκαλούν ένα «εικονικό» συμβουλευτικό όργανο εξειδικευμένων ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων, με τη χρήση μιας ειδικής πλατφόρμας ΤΠ και εργαλείων τηλεϊατρικής. Η συγκέντρωση των γνώσεων, της εμπειρογνωμοσύνης και των πόρων από ολόκληρη την ΕΕ συμβάλλει στο να καταστεί η υγειονομική περίθαλψη υψηλής ποιότητας, προσιτή σε όλους, και να μειωθούν οι ανισότητες στον τομέα της υγείας εντός και μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Κατά τα προσεχή έτη, η έννοια αυτή θα μπορούσε να επεκταθεί πέρα από τις σπάνιες νόσους και σε άλλες περίπλοκες ασθένειες.

Το πρόγραμμα διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής (AMR), καθορίζοντας κοινές προσεγγίσεις για την καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής και τον έλεγχο των λοιμώξεων που συνδέονται με την υγειονομική περίθαλψη, σύμφωνα με τις τρέχουσες ενωσιακές και διεθνείς πολιτικές, ιδίως του ΣΒΑ 3².

3.1.5. Εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας στον τομέα της υγείας

Για την επίτευξη των στόχων της και του αναμενόμενου αντίκτυπού της, η ενωσιακή νομοθεσία απαιτεί συχνά στήριξη για τη συνεκτική εφαρμογή της σε όλα τα κράτη μέλη. Η ανάπτυξη κοινών προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών βρίσκεται στο επίκεντρο των διαφόρων δράσεων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα για την υγεία, είτε για

²² <http://jasehn.eu/index.php/about-jasehn/background/>

²³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/connecting-europe-facility>

²⁴ <http://www.eunethta.eu/>

²⁵ https://ec.europa.eu/health/ern/networks_el

σκοπούς κατάρτισης εκθέσεων, διεξαγωγής ελέγχων και επιθεωρήσεων, και αδειοδότησης λειτουργίας είτε για συστήματα επαγρύπνησης.

Πολλές δράσεις έχουν στηρίξει την εφαρμογή νομοθεσίας για τις ουσίες ανθρώπινης προέλευσης, μέσω πρωτοβουλιών όπως η ανάπτυξη μιας πλατφόρμας ΤΠ για να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή ανθρώπινων οργάνων μεταξύ των κρατών μελών· η βελτίωση των συστημάτων πληροφορικής και η υπερεθνική ανταλλαγή δεδομένων για τη δωρεά οργάνων από ζώντες δότες· η βελτιστοποίηση της διαδικασίας για τη μεταθανάτια δωρεά οργάνων στα νοσοκομεία, επιτρέποντας τη συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών των μονάδων εντατικής θεραπείας και των συντονιστών μεταμοσχεύσεων οργάνων δωρητών· και η βελτίωση των κατευθυντήριων γραμμών για τις επιθεωρήσεις στα ιδρύματα αίματος και ιστών.

Αρκετές δράσεις παρείχαν στήριξη στην προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού, μεταξύ άλλων και διαφόρων μελετών²⁶ και μιας ανάλυσης υλοποίησης για το μελλοντικό σύστημα της ΕΕ για τα χαρακτηριστικά ιχνηλασιμότητας και ασφάλειας σχετικά με τα προϊόντα καπνού. Η κοινή δράση SCOPE²⁷ έχει αναπτύξει ένα πρόγραμμα σπουδών και μια πλήρη δέσμη υλικού για την ανάπτυξη ικανοτήτων και την παροχή κατάρτισης με σκοπό τη στήριξη των εθνικών ρυθμιστικών αρχών στην εφαρμογή της νομοθεσίας του 2012 για τη φαρμακοεπαγρύπνηση²⁸.

3.2. Διδάγματα

➤ Το πρόγραμμα αυτό έχει μεγάλη σημασία για τις ανάγκες των κρατών μελών και οι στόχοι του είναι σαφείς, ρητοί και συγκεκριμένοι

Οι 23 θεματικές προτεραιότητες συμβάλλουν στην καλύτερη εστίαση των δράσεων του προγράμματος και την αποφυγή επικαλύψεων και πιθανών επαναλήψεων μεταξύ των διαφόρων στόχων. Ταυτόχρονα, οι εν λόγω θεματικές προτεραιότητες έχουν την ευελιξία να επιτρέπουν συνέργειες που σε ορισμένες περιπτώσεις είναι σαφώς απαραίτητες. Για παράδειγμα οι δράσεις για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες είναι ένας τομέας στον οποίο ο σχεδιασμός του προγράμματος έχει αποδειχθεί ευέλικτος και επαρκής. Ωστόσο, το πρόγραμμα θα μπορούσε να επωφεληθεί από μεγαλύτερη συνοχή και βελτίωση στο μέλλον.

Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των τριών πρώτων ετών είναι επίσης σχετικές με συγκεκριμένους στόχους και προτεραιότητες. Επωφελούνται από τον σχεδιασμό του προγράμματος μέσω της καλύτερης ευθυγράμμισης των δικών τους στόχων και αποτελεσμάτων με τις απαιτήσεις για την ορθή υλοποίηση του προγράμματος. Ωστόσο, ορισμένες δράσεις στο πλαίσιο των ευρύτερων προτεραιοτήτων, οι οποίες δεν συνδέονται με την ενωσιακή νομοθεσία, και/ή μηχανισμοί χρηματοδότησης αορίστου χρόνου, όπως οι

²⁶ https://ec.europa.eu/health/tobacco/key_documents_en#anchor0

²⁷ <http://www.scopejointaction.eu/>

²⁸ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/files/eudralex/vol-1/reg_2010_1235/reg_2010_1235_el.pdf

επιδοτήσεις λειτουργίας, μπορεί να είναι ελλιπώς εστιασμένες και ενέχουν τον κίνδυνο να αποκλίνουν από τους αρχικούς τους στόχους. Στις περιπτώσεις αυτές, πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή κατά το στάδιο του σχεδιασμού και οι εν λόγω δράσεις πρέπει να παρακολουθούνται και να αξιολογούνται σε εύθετο χρόνο ώστε να λαμβάνονται τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

➤ **Η διαχείριση του προγράμματος καθίσταται ολοένα και πιο αποτελεσματική**

Το πρόγραμμα έχει αναδιαρθρωθεί με βάση την εμπειρία από την υλοποίηση των δύο προηγούμενων προγραμμάτων (το πρώτο πρόγραμμα κατά την περίοδο 2002-2007 και το δεύτερο την περίοδο 2008-2013). Οι στόχοι του καθορίστηκαν με πολύ σαφή και πρακτικό τρόπο, ανακοινώνοντας το είδος των αποτελεσμάτων που αναμένονταν και παρέχοντας δείκτες για τη μέτρηση της προόδου.

Τα ετήσια προγράμματα εργασίας καταρτίζονται βάσει προκαταρκτικής άσκησης πολυετούς προγραμματισμού και πληρούν ειδικά κριτήρια που ορίζονται στον κανονισμό για το πρόγραμμα (παράρτημα II). Η διαδικασία για τον καθορισμό ετήσιων προγραμμάτων εργασίας λειτουργεί ομαλά και η διαβούλευση με τα κράτη μέλη πραγματοποιείται με σαφή, διαφανή και ισότιμο τρόπο. Ο πολυετής προγραμματισμός έχει αποδειχθεί πολύτιμο εργαλείο για την παροχή μιας πιο στρατηγικής θεώρησης του μεσοπρόθεσμου σχεδιασμού, καθιστώντας δυνατή την απρόσκοπτη έγκριση ετήσιων προγραμμάτων εργασίας και τον περιορισμό του αριθμού των τροπολογιών. Ωστόσο, οι ενδιαφερόμενοι φορείς επιθυμούν να έχουν περισσότερες ευκαιρίες να μπορούν να καθορίζουν ετήσιες προτεραιότητες και τις δράσεις που απαιτούνται σε πολυετή και ετήσια βάση.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ και άλλες τρίτες χώρες να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα. Το πρόγραμμα δίνει πρόσβαση σε κριτήρια εξαιρετικής χρησιμότητας και παρέχει έως 80% συγχρηματοδότηση από την ΕΕ για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Η συγχρηματοδότηση χορηγείται υπό ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, εάν ένα μέρος του συνολικού προϋπολογισμού μεταφέρεται για δράση σε χώρες με χαμηλό ΑΕΕ²⁹. Τα κριτήρια εξαιρετικής χρησιμότητας δεν έχουν φανεί μέχρι στιγμής αποτελεσματικά. Ωστόσο, παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία και το σημαντικό εμπόδιο για την ανάληψη της εναπομένουσας συγχρηματοδότησης, το πρόγραμμα εξακολουθεί να προσελκύει ένα επίπεδο συμμετοχής από χώρες με χαμηλό ΑΕΕ παρόμοιο με το προηγούμενο πρόγραμμα.

➤ **Το πρόγραμμα κατέδειξε την ικανότητα ανταπόκρισης και την ευελιξία του έναντι αναδυόμενων αναγκών όπως η προσφυγική κρίση το καλοκαίρι του 2015, γεγονός που συνέβαλε καθοριστικά στη μεταναστευτική πολιτική της Επιτροπής.**

---

²⁹ Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα

Επιπλέον, το πρόγραμμα παρέχει επίσης υποστήριξη στην πρώτη φάση εφαρμογής του νεοοργανωμένου Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, το οποίο αντικατοπτρίζει τις ευρωπαϊκές αξίες της αλληλεγγύης και της ανθρωπιστικής δράσης. Μέσω του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, οι νέοι ευρωπαίοι όχι μόνο παρέχουν τη συνδρομή τους όπου παρίσταται ανάγκη, αλλά επίσης διευρύνουν τις εμπειρίες τους, εμβαθύνουν την πολιτιστική τους κατανόηση, μαθαίνουν την αξία της παροχής υπηρεσιών σε τρίτους και ενισχύουν την αίσθηση της ταυτότητάς τους ως ευρωπαίοι πολίτες.

► **Ενισχύεται η αποδοτικότητα**

Το πρόγραμμα επικέντρωσε τον περιορισμένο προϋπολογισμό του σε μια αυστηρή επιλογή από βασικούς στόχους και προτεραιότητες που ευθυγραμμίζονται με τις βασικές προτεραιότητες της Επιτροπής. Σε αυτή τη βάση, το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης διατέθηκε σε προσανατολισμένες στα αποτελέσματα δράσεις για σύγχρονες πολιτικές στον τομέα της υγείας, ενθαρρύνοντας την καινοτομία στην υγεία και στην υγειονομική περίθαλψη και παρέχοντας τα κατάλληλα εργαλεία και μεθόδους κατάρτισης για την ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας στην ΕΕ.

Οι στόχοι (2) για τις διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας και (4) για την πρόσβαση σε μια καλύτερη και ασφαλέστερη υγειονομική περίθαλψη έλαβαν συγκριτικά μικρότερη χρηματοδότηση. Ωστόσο, επωφελούνται από συνέργειες με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων για αξιολογήσεις κινδύνου, τη συλλογή και ανάλυση των επιδημιολογικών στοιχείων και τη μικροβιακή αντοχή. Ευρύτερα θεματικά πεδία, όπως η προώθηση της υγείας και των υγειονομικών συστημάτων, προσδιορίστηκαν ως προτεραιότητες από τους αντιπροσώπους των κρατών μελών σε ηλεκτρονικές έρευνες αλλά και από μεγάλο αριθμό ενδιαφερόμενων μερών στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης και έλαβαν το υψηλότερο ποσό χρηματοδότησης. Η προαγωγή της υγείας περιλαμβάνει δράσεις σε τομείς όπως οι παράγοντες κινδύνου, οι χρόνιες νόσοι και οι πληροφορίες για την υγεία, καθώς και τα συστήματα υγείας, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των τεχνολογιών υγείας.

Το πρόγραμμα εισήγαγε προγραμματικούς δείκτες και παρακολούθηση σε επίπεδο δράσεων, ενώ επενδύει σε στρατηγικές διάδοσης. Αυτά είναι μεν αποφασιστικά μέτρα που ανταποκρίνονται σε προηγούμενες συστάσεις, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και επιτάχυνσης της προόδου.

Εξάλλου, το κόστος διαχείρισης του προγράμματος είναι χαμηλό σε σύγκριση με τις διοικητικές δαπάνες άλλων παρεμφερών προγραμμάτων της Επιτροπής. Οι διοικητικές δαπάνες αντιπροσωπεύουν μόλις το 9% του συνολικού προϋπολογισμού.

► **Έχουν ληφθεί μέτρα για την απλούστευση των κανόνων και διαδικασιών, όπως η χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων για την υποβολή και την αξιολόγηση προτάσεων, η διαχείριση των επιχορηγήσεων, η ηλεκτρονική παρακολούθηση και η ηλεκτρονική υποβολή εκθέσεων.** Παρόλο που η εξέλιξη αυτή απαιτεί αρχικά

περισσότερους πόρους για τον σχεδιασμό και τη δοκιμή των εργαλείων, το επίπεδο ικανοποίησης των αιτούντων και των δικαιούχων επιδότησης δικαιολογεί τις προσπάθειες αυτές, ενώ αναμένονται και οικονομικά οφέλη κατά τα επόμενα έτη.

► Ένα μικρό πρόγραμμα με μεγάλη προστιθέμενη αξία για την ΕΕ

Η συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ και ο συντονισμός των σχεδίων ετοιμότητας και απόκρισης στις απειλές για την υγεία είναι μια από τις ισχυρότερες και πιο γνωστές πτυχές της προστιθέμενης αξίας του προγράμματος για την ΕΕ. Δραστηριότητες για τη στήριξη της δημιουργίας ικανοτήτων κατά των απειλών για την υγεία έχουν συμβάλει στην αποφυγή επικάλυψης και στη βελτίωση των δυνατοτήτων, αποφέροντας προστιθέμενη αξία για την ΕΕ και την ευρύτερη διεθνή κοινότητα. Έχουν συμβάλει στον εντοπισμό των κενών στις ικανότητες των κρατών μελών, στην ιεράρχηση των δράσεων και την υλοποίηση δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων για να συμπληρωθούν τα κενά. Έχουν επίσης παράσχει εργαλεία και κατευθυντήριες γραμμές, κατάρτιση και δοκιμή των μηχανισμών ετοιμότητας και απόκρισης της ΕΕ και ασκήσεις εξωτερικής διασφάλισης της ποιότητας, ενώ κατέστησαν δυνατή την ανταλλαγή διδαγμάτων που αποκομίστηκαν από τις πρόσφατες εκδηλώσεις εστιών και την προσφυγική κρίση.

Το πρόγραμμα βοηθά επίσης τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις ικανότητές τους σε άλλους τομείς: η συγκέντρωση γνώσεων, εμπειρογνωμοσύνης και πόρων από ολόκληρη την ΕΕ αυξάνει την ισότιμη πρόσβαση των πολιτών της ΕΕ σε υγειονομική περίθαλψη υψηλής ποιότητας και μειώνει τις ανισότητες στον τομέα της υγείας εντός και μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ — για παράδειγμα, μέσω των 24 ευρωπαϊκών δικτύων αναφοράς για τις σπάνιες νόσους, όπου υπάρχει η δυνατότητα στο εγγύς μέλλον η συγκέντρωση εμπειρογνωμοσύνης να επεκταθεί σε άλλες περίπλοκες νόσους· επίσης, χάρη στη συνεργασία μεταξύ ενωσιακών φορέων αξιολόγησης της τεχνολογίας υγείας για την παροχή κοινών εργαλείων και προτύπων τα οποία θα υποστηρίζουν βασικούς στόχους πολιτικής, όπως η προσβασιμότητα, η ποιότητα και η βιωσιμότητα της υγειονομικής περίθαλψης, ενώ συγχρόνως θα προσφέρουν δυνατότητες για σημαντικές οικονομίες κλίμακας. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η υποστήριξη που δόθηκε στο δίκτυο eHealth για τη βελτίωση της διαλειτουργικότητας και της τυποποίησης που απαιτούνται για τη διασυνοριακή ανταλλαγή δεδομένων υγείας και για την προώθηση των υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών στον τομέα της δημόσιας υγείας.

Η συνεργασία, η κοινή χρήση και η ανταλλαγή γνώσεων έχει υψηλή προστιθέμενη αξία για την ΕΕ: η συλλογή και η ανάλυση συγκρίσιμων στοιχείων που απεικονίζουν την κατάσταση της υγείας σε καθένα από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ (προφίλ χωρών) συμβάλλει στον πολιτικό διάλογο και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων για την πολιτική στον τομέα της υγείας. Η ανταλλαγή και η εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών για την προώθηση της υγείας και την πρόληψη των νόσων έχουν επίσης προστιθέμενη αξία για την ΕΕ, η οποία μπορεί να βοηθήσει τα κράτη μέλη στις υγειονομικές μεταρρυθμίσεις τους για την αντιμετώπιση απειλών για τα

συστήματα υγείας τους από τις δημογραφικές αλλαγές και το βάρος των μη μεταδιδόμενων νόσων και άλλων χρόνιων παθήσεων.

► Δουλεύοντας με συνοχή και αναπτύσσοντας συνέργειες

Το πρόγραμμα είναι σε ευθυγράμμιση με τις βασικές προτεραιότητες της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 168 ΣΛΕΕ και των ΣΒΑ και επιχειρεί να μεγιστοποιήσει τις συνέργειες με άλλες πολιτικές και χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, όπως το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020».

Η ιδιαιτερότητα του προγράμματος εξακολουθεί να είναι η επικέντρωσή του στην συνεργασία στον τομέα της πολιτικής για την υγεία. Το πρόγραμμα χρησιμοποιεί τα αποτελέσματα των ερευνητικών δράσεων και δοκιμάζει σε πραγματικές συνθήκες τα αποτελέσματά τους σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Στόχος είναι να βοηθήσει τα κράτη μέλη να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν τις δικές τους πολιτικές, ώστε να οικοδομηθεί μια ισχυρή κοινωνική Ευρώπη, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τους δημοσιονομικούς περιορισμούς και τις ανάγκες των συστημάτων για μεταρρύθμιση.

Για να αναβαθμίσει τις εν λόγω αποτελεσματικές δράσεις και να τις καταστήσει αναπόσπαστο μέρος των εθνικών πολιτικών στον τομέα της υγείας, το πρόγραμμα θα πρέπει να συνεχίσει να ενθαρρύνει τη συνεργασία με τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία³⁰ και άλλα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ. Η αποτελεσματική χρήση τέτοιων μεγάλων χρηματοπιστωτικών μέσων μπορεί να έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο από ό,τι η χρήση του προγράμματος από μόνο του, μέσω της οικοδόμησης γνώσεων και ικανοτήτων για την παρακολούθηση και υλοποίηση και μέσω της υποστήριξης της καινοτομίας και της αποτελεσματικότητας για τις επενδύσεις στην υγεία.

4. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Μετά από την εκ των υστέρων αξιολόγηση του δεύτερου προγράμματος για την υγεία, η Επιτροπή ξεκίνησε να εργάζεται σε τρεις βασικές πτυχές του τρίτου προγράμματος για την υγεία, όπως ανέφερε στην έκθεσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Μάιο του 2016³¹: Οι δεσμεύσεις αυτές ήταν οι εξής:

- α) ενίσχυση των προσπαθειών παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και διάδοσης
- β) ενθάρρυνση της συμμετοχής όλων των κρατών μελών και άλλων συμμετεχουσών χωρών και συνεργασία με όλα τα κράτη μέλη, ιδίως με εκείνα με τις μεγαλύτερες ανάγκες όσον αφορά τη δημόσια υγεία· και

³⁰ https://ec.europa.eu/health/health_structural_funds/used_for_health_el

³¹ COM(2016) 243 final στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/health/programme/policy/2008-2013/evaluation_el

γ) ανάπτυξη συνεργειών με τις βασικές προτεραιότητες της Επιτροπής και άλλων προγραμμάτων.

Τα σημεία αυτά εξακολουθούν να ισχύουν και το πρόγραμμα θα συνεχίσει να εργάζεται σε αυτούς τους τομείς — ειδικότερα για τη διάδοση των αποτελεσμάτων, η οποία αποτελεί τομέα όπου η δουλειά πρέπει να επιταχυνθεί όσο το δυνατόν περισσότερο.

Επιπλέον, όπως προτείνεται και στην έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης, το πρόγραμμα θα πρέπει να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται σε ζητήματα στα οποία μπορεί να επιτευχθεί προστιθέμενη αξία για την ΕΕ. Οι τομείς αυτοί εμπίπτουν κυρίως στο πλαίσιο των στόχων για την προστασία από διασυννοριακές απειλές για την υγεία και την πρόσβαση σε καλύτερη και ασφαλέστερη υγειονομική περίθαλψη. Για τις προτεραιότητες στο πλαίσιο του στόχου της προαγωγής της υγείας και της πρόληψης των νόσων, η Επιτροπή εργάζεται επί του παρόντος για τον προσδιορισμό συγκεκριμένων αναγκών σε κράτη μέλη³² όπου η ενσωμάτωση βέλτιστων πρακτικών στις εθνικές πολιτικές θα μπορέσει να έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα και αντίκτυπο στην υγεία των κατοίκων και τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας.

Οι σύνδεσμοι προς τους ΣΒΑ και το ευρύτερο θεματολόγιο πολιτικής της ΕΕ και της Επιτροπής θα πρέπει να βελτιωθούν έτσι ώστε να δοθεί προτεραιότητα στις δράσεις και να αυξηθεί ο αντίκτυπος. Η προσέγγιση αυτή θα μπορούσε, επίσης, να αυξήσει την προβολή του προγράμματος και να ενισχύσει τον ρόλο του στη διεθνή σκηνή παρά τον περιορισμένο προϋπολογισμό του.

Τα κριτήρια της προστιθέμενης αξίας για την ΕΕ θα μπορούσαν να απλουστευθούν περαιτέρω για τους δυνητικούς αιτούντες και να γίνουν περισσότερο κατανοητά, με τη χρήση συγκεκριμένων παραδειγμάτων.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η ενδιάμεση αξιολόγηση ήταν θετική και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η υλοποίηση του προγράμματος βρίσκεται σε καλό δρόμο. Όλες οι θεματικές προτεραιότητες εξακολουθούν να ισχύουν και οι περισσότερες δράσεις αποδίδουν χρήσιμα αποτελέσματα με υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως για τη διαχείριση κρίσεων και για την προστασία και την ασφάλεια στην Ευρώπη.

Η ανοικτή δημόσια διαβούλευση προκάλεσε το ενδιαφέρον ενός ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων και παρείχε ισχυρή υποστήριξη για τη συνέχιση της συνεργασίας μέσω του

---

³² http://ec.europa.eu/newsroom/sante/newsletter-specific-archive-issue.cfm?newsletter_service_id=327&newsletter_issue_id=2820&page=1&fullDate=Fri%2017%20Mar%202017&lang=default

προγράμματος, ιδίως σε τομείς όπως η προώθηση της υγείας, η πρόληψη των ασθενειών και η ηλεκτρονική υγεία.